

شهر بدون خودرو

نویسنده

رضا نیای

انتشارات فرهوش

بهار ۱۳۹۹

سرشناسه : نیایی، رضا، ۱۳۴۲-
 عنوان و نام پدیدآور : شهر بدون خودرو/ نویسنده رضا نیایی.
 مشخصات نشر : تهران: فرهوش، ۱۳۹۹.
 مشخصات ظاهری : ۱۲۹ ص.
 شابک : ۷-۷۴۲-۴۹۵-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : حمل و نقل شهری — ایران — جنبه‌های زیست‌محیطی
 موضوع : Urban transportation -- Iran -- Environmental aspects
 موضوع : پیاده‌روی — ایران
 موضوع : Walking -- Social aspects
 موضوع : شهرسازی — ایران — جنبه‌های زیست‌محیطی
 موضوع : City planning -- Environmental aspects -- Iran
 رده‌بندی کنگره : HE۴۱۱
 رده‌بندی دسک : ۳۸۸/۴۱۱.۰۹۵۵
 شماره کتبشناسی : ۶۱۳۲۴۳۰

شهر بدون خودرو
 نویسنده: رضا نیایی

ناظر فنی: سمانه نیایی
 صفحه‌آرا و ویراستار: اکرم کدخدایی
 طراح جلد: آرزو پاشا
 چاپ و صحافی: هاشم محمودی و بنیامین
 نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۹
 شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
 شابک: ۷-۷۴۲-۴۹۵-۶۰۰-۹۷۸
 قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است
 آدرس: میدان انقلاب - ضلع جنوب شرقی - ساختمان مترجمان - پلاک ۱۷ - طبقه ۱
 انتشارات: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ - ۰۱۱۶۱ - ۶۶۴۰۱۱۷۳۶ دبیرخانه: ۶۶۴۰۶۳۰۹ - ۶۶۴۰۶۳۰۹
 دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸ www.farhooshpub.com

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۱
نظام حرکت و جابجایی	۱۷
راه	۱۷
پیاده‌مداری	۱۸
ویژگی‌های حاصل‌آرامان پیاده	۲۰
ویژگی‌های افیزیک	۲۰
ویژگی‌های رفتاری (عاطفی)	۲۱
شبکه پیاده (نظام حرکتی)	۲۴
اجزاء شبکه پیاده‌رو	۲۵
محل‌های عبور	۲۶
استفاده از علائم و نشانه‌های عبور	۲۶
رسم‌های واسطه	۲۷
پهنای عبور	۲۷
سیگنال‌های ترافیک	۲۷
محدوده‌های آرام‌سازی شده	۲۹
ویژگی‌های یک شهر پیاده‌مدار	۳۰
شهر نیادلات اجتماعی و فرهنگی	۳۱
نقش ادراک محیطی شهر	۳۳
نقش اقتصادی	۳۴
نقش ارتقای ایمنی و امنیت	۳۵

۳۶	..... نقش اجتماعی فرهنگی
۳۷	..... اهداف پیاده راه‌سازی
۳۸	..... اصول و مبانی برنامه‌ریزی محورهای پیاده
۴۳	..... سیستم‌های حمل‌ونقل
۴۶	..... شبکه سواره (نظام حرکتی سواره)
۴۶	..... دسته‌بندی سیستم‌های حمل‌ونقل همگانی به لحاظ نوع مسیر حرکت
۴۶	..... سیستم حمل‌ونقل همگانی (عمومی) غیر ریلی
۴۹	..... سیستم حمل‌ونقل همگانی (عمومی) ریلی
۵۰	..... خصوصیات سیستم‌های تراموا
۵۱	..... سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی
۶۰	..... سیستم حمل‌ونقل سریع
۶۶	..... اهمیت و جایگاه دوچرخه در حمل‌ونقل شهری
۶۷	..... الزامات عمومی مسیر دوچرخه‌سواری در شهر
۶۸	..... مزیت‌های استفاده از دوچرخه به عنوان یک سیستم حمل‌ونقل شهری
۷۴	..... خودروهای هیبریدی و الکتریکی
۷۷	..... کاربرد سامانه‌های هوشمند حمل‌ونقل
۷۸	..... سامانه پیشرفته حمل‌ونقل همگانی
۷۸	..... خدمات قابل ارائه توسط سامانه پیشرفته حمل‌ونقل همگانی
۷۹	..... خدمات مدیریت ناوگان حمل‌ونقل همگانی
۸۲	..... خدمات اطلاع‌رسانی به مسافران حمل‌ونقل همگانی
۸۴	..... خدمات پرداخت الکترونیکی
۸۴	..... خدمات درون خودرویی برای جلوگیری از برخورد
۸۵	..... سامانه پیشرفته ایمنی

۸۵	سامانه پیشرفته مدیریت ترافیک
۸۶	سامانه پیشرفته اطلاع رسانی به کاربران
۸۷	سامانه پیشرفت پرداخت الکترونیکی
۸۷	سامانه پیشرفت مدیریت حوادث
۸۸	اشاره‌های به نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات
۹۰	حمل و نقل سبز
۹۳	مب‌پوشانی مفاهیم متفاوت در حیطه حمل و نقل
۹۴	راهکارهای دستیابی به اهداف
۹۷	اقدامات قانونی غذا
۹۹	اقدامات توسعه‌ی
۱۰۱	اقدامات فرهنگی
۱۰۴	راهکارهای فنی و تکنولوژیکی
۱۰۵	نظریه توسعه پایدار شهری
۱۰۶	شاخص‌های حمل و نقل
۱۰۸	گزینه‌های جانشین در حمل و نقل شهری شهرک، مورد نظر
۱۰۹	تأثیر متقابل حمل و نقل و اقتصاد
۱۱۰	تأثیر متقابل حمل و نقل و اجتماع
۱۱۰	تأثیر متقابل حمل و نقل و محیط زیست
۱۱۱	آثار متفاوت زیست محیطی حمل و نقل بر توسعه پایدار
۱۱۲	آثار زیست محیطی حمل و نقل جاده‌ای
۱۱۳	حمل و نقل و اثرات زیست محیطی
۱۱۴	تأثیر حمل و نقل عمومی بر فعالیت فیزیکی در شهرها
۱۱۶	حالت حمل و نقل سبز

۱۱۸..... مزایای حمل و نقل سبز

۱۲۱..... منابع

www.ketab.ir

۱. شگفتار

بدیشه و ایده و تمرکز نویسنده به ساخت شهرک‌ها یا مجتمع‌ها یا شهرهای بدن خن را در پی باشد، مشتاق هستم که توجه و نگاه خوانندگان و علاقه‌مندان را به این موضوع معطوف نمایم. در رابطه با بحث، توسعه و شهرهای پایدار، بهتر است که زبان ساخت هر شهری به این امر (تردد و حضور خودرو، هرگز) توجه عمیق داشته باشند. مثلاً استفاده از متریال و مصالح ساختمانی، تجدیدپذیر و قابل بازیافت، سبک، مقاوم و با هزینه کم، قابل نصب و استفاده سریع و همچنین طراحی شهرهای انسانی‌ها و فعالیتهای و نیازمندی‌ها به گونه‌ای باشند که کمترین نیاز به حمل و نقل موتوری داشته باشند، همچنین سبک زندگی مصرفی بشر امروزی به سمت خدمات انواع خدمات سوق یافته در زندگی شهرنشینی امروزی، بندرت شکلی را صحنی و مولد بودن در آن رویت می‌شود و عمدتاً پیرو فعالیتهای خدماتی هستند؛ مگر انسان‌های زیادی را به این سمت معطوف داشته است. (فروشنده‌گی، آموزش، پرورشی، ورزشی، فرهنگی، تحقیقاتی و ...). شهرک و شهرهایی بدون تقابل و تداخل ترافیکی و آرام و پایدار و کم‌ترین میزان نگرانی در حوزه ترافیکی و حوادث جانبی آن تعریف و تحقیق نمودهام که امیدوارم، مشتاقان و علاقه‌مندان به این

موضوع، بنده حقیر را راهنمایی و تشویق بنمایند تا هرچه سریع‌تر به عمل و شکل واقعی آن مجسم گردد.

شهری مختص انسان و عاری از بحران، زیست‌محیطی و ایمن، پاک و زیرسطحی و هوشمند و استفاده‌جدي از انواع انرژی‌های تجدیدپذیر، دارای جاذبه گردشگری بالا، چشم‌انداز بکر، برای آینده‌پژوهان، کم‌حاشیه برای -یران شهری کم‌هزینه برای ساکنین، دارای آپشن متعارف فرهنگی، ورزشی، علمی، تاریخی، ...

«شاید، تشکر و سپاس از تمامی عزیزانی که بنده را یاری خواهند نمود»
 «به امید دست یافتن به آرمان شهر موردنظر»